

DELAVSKA POLITIKA

izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.
 Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
 Odružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica —
 Vrbovje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
 Ne frankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Mali oglasi, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
 nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Mali oglasi trgovskega zna-
 čaja stane beseda Din 1.—. V oglašnem delu stane petina enostolpna vrsta
 Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
 mesečno Din 18.—, za izozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 89

Sreda, 4. novembra 1936

Leto XI

Zakaj delavci stav- kajo?

Bogdan Krekič.

(Konec.)

Kdor se hoče potruditi, da se seznanji z bistvom problema delavske mezd v naših krajih, ta lahko odkrije prave vzroke pojavi množičnih delavskih stavk. Kdor pozna življenje in psihologijo delavcev, ne bo mogel oporekati, da je danes, v dobi velike delavske nezaposlenosti in to v najbolj živahni sezoni, zapuščenje dela za delavca največja žrtev zaradi nevarnosti, da ostane brez zaslužka. Značilni so primeri iz dobe upora na Dunaju, kakor pripovedujejo pisci, ki so se udeleževali dogodkov. V času upora in populističnih bojev v popolnem razvoju, je množica delavcev šla podnevno na delo v tovarne, da ne izgubi dela in mezd, a ponoči je prišla z orožjem v roki, da vrši prostovoljno službo na barikadah. Ti ljudje se niso bali, če poginejo, bali so se pa, če izgube zaposlitev... Ni delavca, ki bi iz šale zapuščal svoje zaposlenje. Nikakršen agitator in najmanj provokator, ne more pripraviti množic delavcev, da zapuste posel, če za to — kakor je priznal tudi industrijec ing. Remec, ne obstojajo globlji vzroki, ki to množico delavcev in delavk ter nameščencev najneposredneje in najtežje zadevajo. Če je že na blejski konferenci padlo magari le z jezika in sramežljivo priznanje, da so preveč nizke mezd vzrok stavk, mora vendar ves svet vedeti, da je v tem malenkostnem priznanju pa tem več resnice.

V težki dobi gluhega našega javnega življenja smo se potrudili, da seznanimo široko jugoslovansko javnost s stanjem delavskih mezd v Jugoslaviji. Naša objava je dovolj komentirana. V njej smo trdili: da delavske mezd, vzeto v celoti, ne dosežejo niti polovice zneska fiziološkega minimuma za rodbino (toliko, kolikor rodbine rabijo za življenje) ter opozarjali na škodljive posledice takega stanja za naš rod in za vse njega gospodarske in kulturne manifestacije. Ugotovili smo, da se pri nas vso povojno dobo, in zlasti odkar se delajo ovire delavski koaliciji, da bi se, če že ne onemogočila, pa vsaj otežkočila uspešna akcija, kljub temu življenjski standard (položaj) med delavci bolj in bolj izenačuje z ljudmi na najnižji gospodarski in kulturni stopnji v daljnji Kitajski ali Afriki...

V eni kasnejših publikacij o istem problemu smo navedli, da znaša izguba delavcev zaradi znižanja mezd in nezaposlenosti v zadnjih petih letih povprečno dve milijardi dinarjev na leto. Za te vsote so postali delavci slabši kupci kmetijskih in industrijskih proizvodov. In na drugi strani je zmanjšan notranji promet z blagom ter poostrena gospodarska kriza.

Centrala industrijev v Zagrebu, skupno z zagrebsko delodajalsko zbornico, je napravila anketo, da pobije naše navedbe, ki smo jih objavili v svojih publikacijah. Anketa je izvršena. Ali nje rezultati so bili porazni. Tiskano poročilo o anketi potrjuje in priznava, da je stanje mezd črno in bedno. »Povprečni skupni mesečni zaslužek je znašal po rezultatih ankete koncem 1934. l. 654 dinarjev in 32 para.« Ta zaslužek, priznava dalje ta anketa, izkazuje »primanjkljaj 55.7% za vzdr-

Volitve predsednika Združenih držav

Socialisti, Roosevelt in Landon

Norman Thomas — socialistični kandidat

Danes, dne 3. novembra se vrše volitve predsednika Združenih držav. Volilno pravico ima 55 milijonov volilcev in volilk.

Socialistična stranka je postavila za svojega kandidata Normana Thomasa in kot namestnika George A. Nelsona.

Demokratska stranka kandidira sedanjega predsednika Roosevelta, republikanska pa Landa.

Za volilno propagando je izdala socialistična stranka 100.000 dolarjev. Obe meščanski stranki skupaj pa najbrž vsaj 50 milijonov dolarjev.

V amerikanskem volilnem boju odloča priljubljenost kandidata, mnogo manj načela. Toda tudi v Ameriki se kaže, da v času naraščajoče stiske stopajo načela v ospredje.

Socialisti, Roosevelt in Landon

Republikanska stranka, čije kandidat je Landon, je v volilnem boju očitala Rooseveltu, da je socialist. Kako daleč je Roosevelt od socializma, je povedal sam na zborovanju v početku meseca oktobra t. l. v Syracuseu, N. Y., rekoč, da »odklanja vsak inozemski izzem, ki si prizadeva na pošten ali zloben način, da odpravi ameriško formo demokracije.«

Roosevelt in Landon odklanjata socializem. V čem je torej razlika med demokrati in republikanci? Ameriška »Prosveta« odgovarja na to vprašanje tako-le:

»Republikanci so pognali kapitalizem na rob propada, toda jaz sem ga rešil in pri tem sem seveda nekoliko pomagal tudi delavcem in farmerjem. Rešitev ameriškega kapitalizma je bila moja poglavitna naloga!...«

To je ves Rooseveltov »socializem« ali »komunizem«, s katerim

ževanje štiričlanske delavske rodbine«. Dalje se tu priznava, »da v naši industriji več kot polovica delavcev ne zasluži niti toliko, da bi pokrivali stroške fiziološkega eksistenčnega minimuma (prehrano in stanovanje) niti za lastno osebo in o tem, da bi mogli vzdrževati svoje delavske rodbine, niti ne govori-mo«. Končno ta anketa s podpisom industrijca g. Arka sklepa: »V cellem civiliziranem svetu je eno primarnih socialnih načel, da morajo mezd odgovarjati življenjskemu standardu dotične dežele. Rezultati ankete so pokazali, da v celi vrsti industrijskih panog (in postranskih) tako moška kakor ženska, kvalificirana in priučena ter zlasti nekvalificirana delovna sila prejema za svoje najemno delo nagrado, ki ne zadošča za kritje fiziološkega eksistenčnega minimuma dotičnega delavca in kako šele za vzdrževanje delavske rodbine.«

Po priznanju, ki prihaja o stanju mezd naših delavcev od tako, upam, merodajne strani, bi bilo prav in pošteno, če bi se prenehalo z zlonamernim opisovanjem vzrokov delavskih stavk.

Zlonamernost v tej zadevi ne more najti opravičbe niti v tem primeru, če so se delavci, kakor v nekaterih tovarnah v Sloveniji, poslužili taktike, da niso zapustili tovarni niti v času, ko so prenehali z delom. Za tako taktiko delavec ni težko

ga po krivici obkladajo. Republikanci so zavozili kapitalizem v jamo in Roosevelt ga že tri leta in pol vleče iz jame. Da pa ne bo podivjani kapitalizem spet tebebnil v jamo, mu skuša Roosevelt pričvrstiti — zavoro, da bo v bodoče vozil previdneje. Ta zavora se imenuje »new deal«...

Kakor najbolj zakrknjeni republikanci tako tudi liberalni »new-dealovci« ne morejo pojmovati ameriške demokracije brez privatnega kapitalizma.

V Ameriki je že na milijone ljudi, ki pravilno pojmujejo veliko kontradikcijo (nasprotstvo) Amerike: politično demokracijo in ekonomsko avtokracijo (gospodarsko samodržstvo). Oboje ne more iti dolgo skupaj. Ali mora politična demokracija pogoltniti avtokracijo in objeti vse ameriško življenje, ali pa mora avtokracija pogoltniti politično demokracijo in zavladati v slehernem kotu. Prvo bo popolna industrijska in so-

cialna demokracija, drugo bo pa — fašizem.

Zavedno ameriško delavstvo odklanja Rooseveltov »socializem« alias »new deal« alias varljivo zavoro! Delavstvu je potrebna popolna demokracija!

Zanimiv je način glasovanja. Ob enem s predsednikom in podpredsednikom voli volilec še guvernerja dotične pokrajine, sodnika in nekatere višje uradnike, skupno 18 kandidatov. Volilni akt je popolnoma mehaniziran. V celici, v katero stopi volilec, je na steni pritrjena tabla in na njej narisane razpredelnice z 18 ročaji. Pri vsakem ročaju so napisana imena postavljenih kandidatov. Volilec samo postavi ročaje v višino imena svojega kandidata (kot na registrirni blagajni) in potem pritiska. S tem je že volil, njegov glas je zabeležen. Pomote so izključene.

Za Delavskimi zbornicami — bratovske skladnice

Demagogija ali kaj?

»Slovenski dom« v Ljubljani z dne 30. oktobra t. l. piše, da rudarji zahtevajo volitve v bratovske skladnice. Pove tudi, da minister še ni izdal pravilnika za volitve v bratovske skladnice. Končno modro dostavlja, da so volitve potrebne zaradi sanacije bratovske skladnice, ker sedanja uprava tega vprašanja ni uredila.

Taka pisava tebijskega lista je nekaj nekvalificiranega. Prvič, ker sta rudarska organizacija in bratovska skladnica stavili več predlogov, intervenirali po vseh instancah, da se bratovska skladnica sanira, ni se pa izvedla zadostna sanacija, ker so

intervencije naše preveč gluha ušesa pri podjetnikih in merodajnih.

Merodajni bi primerno sanacijo morali naložiti tudi podjetnikom in eventuelno državi. Pasivnost je posledica svetovne vojne, ne pa nemarnosti rudarskih delavcev, ki izgub zaradi vojne niti niso dolžni poravnati in so vsled slabih socialnih razmer nezmožni za tako velike denarne žrtve. Zdi se nam, da je tako pisarenje, milo rečeno, hudobno, v listu, ki je vsaj moralno soodgovoren, da sanacije bratovske skladnice še ni, ker je v taboru onih, ki bi bili sanacijo lahko odredili.

pridobiti iz enostavnega razloga, ker jih ni težko uveriti, da si tako najbolje zasigurajo stalnost zaposlitve na istem mestu tudi po zaključku tarifnih gibanj. Ne spuščam se v to, ali je taka taktika koristna ali ne, ali dolžan sem, da taka dejanja presojam po psihologiji (duševnem razpoloženju) širokih množic naših resnično zavednih delavcev, ki prav gotovo, kakor široka množica, niso nikdar bili in nikdar ne bodo kogarkoli agenti, najmanj pa inozemstva, kakor jih zlonamerno žele nasprotniki obrekovati.

Že zgoraj smo omenili stališče g. ing. Remca na blejski konferenci, ki je dobro pripomnil, da delavcev ne morejo nagnati v stavke nobeni tuji agenti. Da se med delavci, ki tvorijo množico in morejo ob gotovih prilikah pomeniti veliko družabno silo, pojavljajo razni vplivi, ki jih hočejo vezati nase, ni dvoma. Ali nedvomno je tudi, da ima najširša delavska množica prirodni, zdrav instinkt, ki ji pomaga, da se otrese škodljivih vplivov ter da od vseh priporočil posluša v glavnem ona, ki najbolj odgovarjajo nje najbližjim interesom. Smelo trdimo, od vseh mnogoštevilnih stavk, ki so jih delavci v dobi zadnjih dveh let vodili, ni niti ene stavke, ki bi bila zaradi stavke same. Nasprotno, dokazati moremo s podatki, ki smo jih zbrali, da je bila cela vrsta stavk, ki so nastale samo zaradi tega, ker se z de-

lavci o njih potrebah sploh ni hotelo pogajati. Potem je cela vrsta stavk, ki bi bile zaključene, če bi se bila od druge strani pokazala le najmanjša volja, da se delavcem ustreže. In končno imamo celo vrsto delavskih gibanj, pri katerih sploh ni prišlo do ustavitve dela, do stavke, ker so delavci videli na drugi strani dobro voljo in pripravljenost, da se ustrezijo. Iz Beograda navajam kot primer kolektivne pogodbe za vse delavnice ključavničarske, kleparske in lesne, ki so bile sklenjene v miru, brez stavk.

Končno, moram še h koncu ugotoviti pomembno dejstvo. Mnogoštevilne delavske stavke, ki so dvignile toliko prahu v široki javnosti, so imele za posledico zahteve od gotovih strani na naslov oblasti, da se preprečijo delavske stavke, zlasti tudi zahteve na ministrstvo socialne politike, da delavskim zbornicam in njih uradnikom prepove aktivne intervencije v korist delavcev — dasi vse mnogoštevilne stavke bodisi tu ali tam za izboljšanje delavskih mezd, še vedno niso bile v stanju, da primerno dvignejo splošni življenjski standard naših delavcev. Statistika delavskega zavarovanja kljub temu v prvem polletju 1936 še vedno izkazuje padec zavarovane delavske mezd za delavce v Jugoslaviji kot celoto. Če ne bi bilo stavk, bi bil položaj še mnogo slabši.

Boji okrog Madrida

Uspešni protinapadi vladnih čet s tanki.

Nacisti so napeli vse svoje sile, da se približajo Madridu z jugovzhodne strani. Deloma se jim je to posrečilo. Nikakor pa ne smemo misliti, da je legalna vlada že obupala. V Madridu vlada naravnost strastno razpoloženje proti nacistom kljub vsem neprilikom in ponovnim letalskim napadom nacistov.

Prav te dni so vladne čete napravile več ofenzivnih napadov z izrednim uspehom. Napadali so nasprotnika z letali, topovi in najmodernejšimi tanki, ki so prodirali žive vrste nacistov, ne da bi jih ti mo-

gli poškodovati. Ti tanki, jih sicer ni mnogo, so pa opremljeni z najmodernejšim orožjem.

Te dni je zlasti pričakovati težjih bitk, ki se bodo vršile jugovzhodno od Madrida, ker je vlada zbrala tam svoje najboljše in zelo številne čete.

V Madridu je vlada razglasila splošno mobilizacijo. Nekaj tažav ima vlada z anarhisti, ki ne priznavajo discipline, trdijo pa, da nacisti morda proderejo v madridske ulice, toda vrnili se iz ulic ne bo nihče.

V zadnjem času je tudi vladno letalstvo jako aktivno. Na nekem le-

tališču upornikov so uničili z bombami 20 nemških in italijanskih letal. Z enakim uspehom so operirala vladna letala na več krajih.

Katalonske čete so z uspehom operirale na aragonski fronti. Tudi asturski rudarji se vneto bore za svobodo. Osvojili so si trdnjavo Albaracin. V bojih so izgubili uporniki 200 mož. Z uspehi se bojujejo rudarji zopet za Oviedo in okolico.

Te dni so hoteli nacisti izkrcati svoje čete tudi v Kataloniji. Poizkus je ponesrečil. Katalonija zbere že te dni vojsko 200.000 mož v obrambo.

Socialist Ž. Balugdžić

in socialistično gibanje

Te dni so razni listi objavili vest, da je Živojin Balugdžić, bivši poslanik v Berlinu, vstopil v socialistično stranko in postal njen predsednik, dočim bo s. Topalović zavzemal mesto glavnega tajnika.

Ta vest ni čisto točna. Res je, da je Ž. Balugdžić socialist in da je pripravljen aktivno sodelovati v socialističnem gibanju. O kakšni razdelitvi funkcij v stranki, kakor to poroča meščanski list, pa zaenkrat ni govora.

JNS-arskemu tisku, ki je to vest pontisnil in skuša pri tej priliki zafirkovati, češ da je bil Balugdžić poslanik v Rimu in potem v Berlinu, pa samo to-le: Balugdžić je bil vedno socialist; ko je l. 1929. prišlo do diktature, je v berlinskih listih publiciral izjavo, da radi spremembe režima v Jugoslaviji nikakor ne misli menjati svojega socialističnega prepričanja. Tako se je obnašal Balugdžić v času, ko so naši demokrati (sedaj JNS) delali pokoro in zatajili svoje demokratično poreklo ter je Pribičević, ogorčen nad to metamorfozo naših demokratov pripomnil: »Vsem drugim bi bilo mogoče oprostiti da so služili režimu diktature, samo demokratom ne!«

Francoska ljudska fronta in komunisti

Francoski komunisti se odločno upirajo politiki Blumove vlade. Vsečim ni politika nevmešavanja v špansko vojno in novi zakon, ki namerava odrediti vladno intervencijo v delavskih sporih z delodajalci. Razumljivo je, da je Blum v težkem položaju, ker politike napram Španiji, kakor bi jo rad, ni mogel izpremeniti zaradi močnejših vplivov generalitete in reakcije. Istotako meni vlada, da utegne biti posredovanje ljudske vlade v delavskih sporih za delavstvo ugodno, ker končno mora delavstvo, če hoče sebi dobro, podpirati in omogočiti nadaljnje delo vlade. Anarhija ne more koristiti, ne vladi, ne delavstvu.

Tudi socialistična delavska internacionala in internacionala strokovnih organizacij sta mnenja, da v španski vojni gre legalni vladi mednarodna pomoč, če že ne ta, pa vsaj ne bojkot, dočim se nacisti na vse pretege podpira in zalaga. V tem je velika krivica in je treba pridobiti javno mnenje za novo politiko v tem vprašanju.

Blum govori odkrito

Na Thorezovo kritiko je s. Blum odgovoril brez vsake žolčnosti: »Ponovno sem že naglasil, da bo vlada ljudske fronte prenehala onega dne, ko bo ena izmed strank odpovedala pakt, ki je osnova naše vlade. To lahko store tudi komunisti, mislim pa, da tega ne bodo storili. Naš program v vladi ne more biti program socialistične stranke, ker je program vlade ljudske fronte« (koalicije dveh proletarskih in ene meščanske stranke. Op. ur.).

Konferenca rimskega sporazuma (Avstrija, Italija in Ogrska) bo 11. in 12. novembra na Dunaju.

Predsednik čehoslovaške republike dr. Beneš:

Sodelovanje držav — politične svobode

Važna izjava ob priliki poseta kralja Karla v Pragi.

Ob priliki poseta rumunskega kralja Karla v Pragi je predsednik ČRS dr. Beneš nazdravil gostu takole:

Nikakor ne bo presenetilo, ako podčrtam politični pomen tega obiska, ki leži predvsem v ozkem sodelovanju vseh treh držav Male zveze. Mala zveza nudi Evropi garancijo mirnega in stalnega političnega, socialnega in gospodarskega razvoja.

Kajti naše tri države so in ostanejo dežele reda, socialne discipline, politične svobode in strpnosti, na strogo pravni in ustavni podlagi.

Nerazumljivo je, da so naši listi priobčili govor dr. Beneša potvoren, in sicer v njegovem bistvenem delu, ko pravi, da države Male zveze so in ostanejo dežele reda, socialne discipline, politične svobode in strpnosti. V dnevnikih je bil ta pasus njegovega govora objavljen takole: »Naše tri države bodo ostale države reda, discipline, socialnih svobod in politične tolerance.« Vsekakor bi bilo prav, ako bi ugotovili, kdo je bil tako predrzen, da je zagrešil ta falzifikat, ki bistveno menja vsebino Beneševoga govora.

Italija ponuja — oboroženi mir

Mussolinijev poklon Jugoslaviji

Mussolini je 1. novembra govoril v Milanu. Rekel je: Ako hočemo razčistiti ozračje v Evropi, ga moramo predvsem očistiti vseh iluzij. Ena teh iluzij je razorožitev. Druga je kolektivna (skupna) varnost. Korajžni narodi si sami zagotove svojo kolektivno varnost v lastnih mejah. Četrta zabloda je ideja o nedeljivem miru. Ker ni izgleda, da bi Društvo narodov te nazore sprejelo, mu grozi razpad in radi Italije tudi lahko razpade.

Potem je govoril o razmerju Italije do raznih držav; med drugim tudi do Jugoslavije. Svoje stališče je označil Mussolini takole: Četrta država, ki je sosed Italije, je Jugoslavija. Zadnje čase so se odnosi med obema državama popolnoma spre-

menili. Dani so vsi potrebni in zadostni predpogoji v moralnem in gospodarskem oziru, da lahko postavimo resnično in določno prijateljstvo med obema državama na novo podlago.

Kot dopolnilo teh svojih izjavanj pa je dodal:

Štirje milijoni Madžarov žive izven meja Madžarske. Dokler ne bo zadoščeno pravičnim zahtevam Madžarske, ni mogoče misliti na dokončno ureditev interesov v Podunavju.

Dr. Aleksander Bodí in drugovi so tihotapili. Finančna direkcija jih je kaznovala z globo 32.8 milijonov dinarjev.

Kmetje, plačajte, če ne, bo rubež!

Likvidacija kmečkih dolgov.

Izšel je pravilnik k uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov. Od vsakih Din 100 je treba plačati vsako leto 1. novembra Din 10.60 (le prvi dve leti Din 10.50). V roku od 20 dni po objavi pravilnika bodo denarni zavodi pozvali zaščiteni dolžnike, da takoj plačajo prvi obrok neposredno Privilegirani ogradni banki.

Kdor bi se pozivu ne obzval, mora pričakovati, da ga bo Privilegirana grarna banka rubila potom davčnih oblastev. Najprvo mu bodo zadržane premičnine, ako pa to ne bi zadoščalo, bo odrejen rubež nepremičnin za celoten dolžni znesek. Kmetje, plačajte, če ne, bo rubež!

Kmečka posojilnica in likvidacija kmečkih dolgov.

Občni zbor Zadružne zveze v Ljubljani je ugotovil, da so vsled uredbe v likvidaciji kmečkih dolgov

Knjige Cankarjeve družbe

se razpošiljajo na zaupnike te dni. Kdor jih doslej ni naročil, jih bo težko dobil, ker se je letos tiskalv samo sto izvodov čez v naprej naročeno število knjig.

Vse zaupnike in člane prosimo, naj po možnosti plačajo članarino 20 Din za prihono leto ob enem, ko bodo dobili letošnje knjige, ki bodo gotovo vsem ugajale.

silno prizadete kmečke posojilnice. Resolucija pravi: »Posojilnice so postale s tem še v večji meri in še za daljšo dobo nelikvidne, ker iz 3% bonov (ki jih prejemaajo kot plačilo za prevzeti dolg od Privileg. agrarne banke op. ur.) ne morejo računati na likvidnost, dokler ne bo tudi na razpolago lombardnih posojil pri Narodni banki po 3% v zadostni višini. Vse te žrtve posojilnic pa končno zadenejo stotisoče malih varčevalcev, ki so ravno posojilnicam, kot ljudskim ustanovam z neomejno zavezo vseh dolžnikov zaupali svoje prihranke.«

Mi pa še vseeno verujemo »Slovincu«, ki je pred par meseci napisal, da bodo vsi naši denarni zavodi še to jesen likvidni, to je da bodo mogli izplačati vloge vsakomur, kdor bo to zahteval.

S. Ignacij Daszynski umrl

Daszynski, ki je praznoval te dni 70-letnico rojstva v zdravilišču Bystra na Poljskem, je dne 31. m. m. nenadoma umrl. Bolehal je za tuberkulozo. Z njim je legel prvoboritelj galicijskega socialnodemokratičnega gibanja v Avstriji ter poznejši voditelj v poljski republiki, v grob. Mednarodni proletarijat mu bo ohranil časten spomin.

Doma in po svetu

Zaplenjeni brošuri. Oblast je zaplenila brošuri: Fran Erjavec, Za staro pravdo in Jurij Skopec; Kaj hoče kmečko-delavska zveza (Jurij Skopec je psevdonom Frana Erjavca). Obe brošuri sta izšli 1920. leta v Učiteljski tiskarni, kjer se je takrat tiskal tudi socialistični »Naprej«, kjer je sodeloval tedaj g. Fran Erjavec, sedaj šef v prosvetnem ministrstvu. Vsako razširjenje ali izposojanje teh brošur je prepovedano, na kar opozarjamo zlasti knjižničarje, da ne bodo prišli v navzkrižje z zakonom.

Ne gre za to, če si kristjan. Nedeljski »Slovenec« napada spet krščanske socialce in razodeva s svojo polemiko, da ne gre za to, če si katoličan ali dober kristjan, temveč veren pristaš JRZ moraš biti. Bog ve, ali se bo uvedlo tudi to, da bo pisarna JRZ tista, ki bo v bodoče edino upravičena deliti npravstvena spričevala?

»Slovenec« se zavzema za Jevtičevce. Gospodje v Kopitarjevi ulici so radi napadali Jevtičevce, potem, ko ti niso bili več na vladi. Zadnji čas se pa spet zavzemajo za nje, zlasti zagovarjajo dr. Jure Kočeta, ki je prav na jevtičevski način prišel do poslanske karijere v Beli Krajini.

Nemško-slovenski list (utrakvističen) je postal »Slovenec«, ki prinaša nemške karte v nemškem jeziku o Španiji. Ni čudno, če nekateri nemški novinarji ne vedo za »Slovenico«, če pa sam »Slovenec« v originalni nemščini priobčuje nemške načrte o »ureditvi« španskega vprašanja.

»Nekaj se kuha, kaj se ne ve.« Zadnjič smo poročali, da so se za bližnje volitve v Trgovsko-obrtno zbornico združili za skupno kandidatno listo JRZ- in JNS-voditelji

litvami. Kakor smo napovedali, tako se je zgodilo. V sredo sta že razposlala vodja JRZ-obrtnikov Ivan Ogrin in vodja JNS-obrtnikov Josip Rebek skupen proglas »Obrtništvu Dravske banovine«, v katerem od nas napovedano zvezo potrjujeta. Zveza je naperjena proti obrtništvu, ki je organizirano v »Jugoslovan-skem obrtniškem društvu« pod vodstvom g. Pičmana. Ampak kuha se še nekaj drugega. Proglas g. Ogrina in Rebeka je bil očitno razposlan vsem dnevnikom istočasno. »Slovenec« ga je objavil v četrtek zjutraj, »Jutro« še ne. »Slovenski narod« je prinesel v četrtek popoldne samo ponatis poročila »Delavske Politike« v tej zvezi, a »Jutro« je objavilo proglas g. Ogrina in Rebeka prav sramežljivo, brez vsakega komentarja, šele v petek zjutraj. — Informirani ljudje nam sporočajo, da v vrstah dosedanjih pristašev in čitateljev »Jutra« radi tega in vsega neštete drugega silno vre in ravno radi tega vrenja se kuha in kuha — baje nova orientacija, ki bi končno veljavno pomedla z breznačelnostjo, nedoslednostjo JNS politiko. Gotovi generali že potujejo okrog, tipajo in iščejo novih in starih zvez.

Gospod, želite, da vas vtaknemo v delovno taborišče? To vprašanje bi postavili poslancu JNS, beograjskemu trgovcu Sekuli Zečeviću, ki priporoča za odpravo siromaštva v Jugoslaviji — ustanovitev delovnih taborišč za moške in ženske. Za odpravo siromaštva bi najprej morali likvidirati trgovce ala Zečević in potem njega in njegovo familio vtaknili v delovno taborišče. Gospod Zečević namreč propagira delovna taborišča za druge, mi pa zanj in za njegove strankine tovariše.

Obsodba komunistov v Beogradu. Dne 29. m. m. je bil pred sodiščem za državno zaščito obsojen Jakob Zorja iz Ljubljane na šest let ječe zaradi komunistične propagande ter izgubo časti za vse življenje. Nadaljnjih enajst obtožencev je bilo obsojenih na ječo od enega leta do enajst let in po pet let izgube časti.

